

Republica Moldova

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

ACORD Nr. 1994
din 15.11.1994

**ÎNTRE REPUBLICA MOLDOVA
ȘI REPUBLICA POLONIA PRIVIND PROMOVAREA
ȘI PROTEJAREA RECIPROCĂ A INVESTIȚIILOR***

Publicat : 30.12.1999 în Tratatate Internationale Nr. 20 art Nr : 87 Data intrarii in vigoare :
27.07.1995

**Semnat la Varșăvia, la 15 noiembrie 1994.
În vigoare din 27 iulie 1995*

*Republica Moldova și Republica Polonia, denumite în cele ce urmează "Părți Contractante",
în dorința de a lărgi cooperarea economică în avantajul reciproc al ambelor State,
în scopul de a crea și a păstra condiții favorabile pentru investițiile investitorilor Statului unei Părți
Contractante pe teritoriul Statului celeilalte Părți Contractante,
recunoscând necesitatea promovării și protejării investițiilor străine în scopul de a contribui la
dezvoltarea economică ambelor State,
au convenit cele ce urmează:*

Articolul 1
Definiții

În scopul prezentului Acord:

- 1) Termenul investitor desemnează, referitor la fiecare din Părțile Contractante:
 - a) persoanele fizice, ce au cetățenia Statului Părții Contractante în cauză;
 - b) persoanele juridice, în special, societăți, corporații, asociații comerciale și alte organizații, constituite în conformitate cu legislația în vigoare a Statului, pe teritoriul căruia își are sediul și efectuează activitatea lor economică actuală.
- 2) Termenul investiție desemnează orice fel de avere, care include, în special:
 - a) proprietatea bunurilor mobile și imobile, precum și alte drepturi de patrimoniu, așa ca ipotecă, gaj, rețineri;
 - b) acțiuni, părți asociate sau orice alte forme de participare la persoanele juridice menționate la punctul 1) b) al prezentului Articol;
 - c) revendicări privind mijloace bănești sau revendicări asupra altor obligațiuni, având valoare economică;
 - d) drepturi de proprietate intelectuală, cum sunt: drepturi de autor, brevete, modele utile, mostre și modele industriale, sigle comerciale, nume de firmă, secrete industriale și comerciale, tehnologii, "know-how", "goodwill";
 - e) drepturi de activitate economică, inclusiv dreptul de prospectare, extragere și exploatare a

resurselor naturale, precum și alte drepturi oferite conform legii, contractului sau hotărârii autorităților competente, în conformitate cu legislația țării, pe teritoriul căreia se efectuează investițiile.

3) Modificările formei în care sunt efectuate investițiile admise, conform legislației Statului Părții Contractante pe teritoriul căruia au fost efectuate investițiile, nu afectează caracterul lor de investiție.

4) Termenul venituri desemnează sumele obținute în urma unor investiții, inclusiv, în special: profitul, dobânda, dividendele, plățile de redevențe, onora-riile sau alte venituri curente.

5) Termenul teritoriu desemnează, respectiv, teritoriul Republicii Moldova sau Republicii Polonia, asupra căruia fiecare din Părțile Contractante exercită drepturi de suveranitate și jurisdicție, conform dreptului internațional.

Articolul 2

Volumul aplicării

1) Prezentul Acord se va aplica investițiilor pe teritoriul Statului unei Părți Contractante, realizate conform legislației în vigoare de către investitorii Statului celeilalte Părți Contractante, indiferent dacă au fost realizate ultimele până sau după intrarea în vigoare a prezentului Acord.

2) Prezentul Acord nu va fi aplicat investițiilor efectuate conform Acordurilor interstatale încheiate în diapazonul fostului Consiliu de Ajutor Economic Reciproc (C.A.E.R.), până când investițiile date nu vor fi transformate, în conformitate cu legislația în vigoare a Părților Contractante în domeniul investițiilor străine.

Articolul 3

Promovarea și admiterea investițiilor

1) Fiecare Parte Contractantă va promova pe teritoriul Statului său investițiile investitorilor Statului celeilalte Părți Contractante și va admite așa investiții în conformitate cu legislația internă.

2) Dacă Partea Contractantă a admis investiții pe teritoriul Statului său, această Parte va elibera permisiunile necesare, în conformitate cu legislația internă a Statului dat, legate de așa investiții, de îndeplinirea acordurilor de redevențe și acordurilor privind ajutorul tehnic, comercial și administrativ.

În caz de necesitate, fiecare Parte Contractantă va depune eforturile respective pentru eliberarea autorizațiilor necesare cetățenilor Statului celeilalte Părți Contractante pentru activitatea în legătură cu așa investiții.

Articolul 4

Protejarea și tratamentul investițiilor

1) Fiecare Parte Contractantă va proteja pe teritoriul Statului său investițiile efectuate, în conformitate cu legislația internă, de către investitorii Statului celeilalte Părți Contractante și nu va încălca în mod nemotivat sau discriminatoriu drepturile investitorului Statului celeilalte Părți Contractante pentru administrarea, întreținerea, utilizarea, obținerea avantajului, lărgirea Activității, vânzarea și, în caz de necesitate, lichidarea investițiilor date.

2) Fiecare Parte Contractantă va asigura un tratament egal în drepturi și echitabil pe teritoriul Statului său investițiilor investitorilor celeilalte Părți contractante. Acest tratament nu va fi mai puțin favorabil decât cel ce este aplicabil de către fiecare Parte Contractantă investițiilor efectuate pe teritoriul Acesteia de către investitorii oricărui terț stat.

3) Principiul clauzei națiunii celei mai favorizate nu se va extinde asupra prevederilor și înlesnirilor, oferite investitorilor terții țări de către oricare parte Contractantă în virtutea apartinerii sau participării lor în calitate de membru la zona de comerț liber, uniunea vamală, piața comună sau oricare altă formă de integrare economică, sau orice acord privind evitarea dublei puneri sau altor probleme fiscale.

Articolul 5

Transferuri

1) Fiecare Parte Contractantă, pe teritoriul Statului căreia s-au efectuat investiții de către investitorii Statului celeilalte Părți Contractante, va asigura acestor investitori, după achitarea impozitelor, taxelor, încasărilor, transferul liber al plăților legate de aceste investiții, în special:

- a) a dobânzilor, dividendelor și altor venituri curente;
- b) a sumelor pentru rambursarea împrumuturilor legate de investiții;
- c) a sumelor pentru acoperirea cheltuielilor legate de dirijarea investițiilor;
- d) a încasărilor de redevențe și altor plăți, provenite din drepturile, indicate în Articolul 1, alineatul 2), punctele c), d) și e) ale prezentului Acord;
- e) a sumelor suplimentare de capital, necesare pentru menținerea sau dezvoltarea investițiilor;
- f) a încasărilor provenite din înstrăinarea, lichidarea parțială sau totală a investiției, inclusiv în urma măririi capitalului.

2) Transferurile vor fi efectuate în valută forte la cursul de schimb în vigoare în ziua transferului, în

corespondere cu procedura prevăzută de legislația Statului Părții Contractante, pe teritoriul căruia au fost efectuate investițiile.

Articolul 6

Confiscarea și compensarea

1) Nici una din Părțile Contractante nu va întreprinde, direct sau indirect, acțiuni pentru confiscarea, naționalizarea sau alte acțiuni ce au caracter analogic sau consecințe identice, ce se referă la investițiile ce aparțin investitorilor Statului celeilalte Părți Contractante, cu excepția cazurilor când așa măsuri se întreprind în interese publice, nu sunt discriminatorii și se efectuează în mod legal stabilit și sunt urmate de despăgubiri efective și juste. Așa compensare va corespunde valorii de piață a investițiilor confiscate, estimată nemijlocit până la momentul confiscării sau momentul, când hotărârea de confiscare a fost data publicității, (indiferent ce va fi mai înainte) și va include dobânzi de la valoarea investițiilor confiscate din data confiscării și va fi liber transferabilă. Suma despăgubirii va fi plătită fără rețineri neîntemeiate, va fi convertibilă și liber transferată. Transfer fără rețineri neîntemeiate va fi considerat transferul, efectuat în perioada normal necesară pentru respectarea tuturor formalităților legate de transfer. Termenul transferului se calculează cu începere de la data depunerii respective și nu poate depăși trei luni.

2) Investitorilor Statului unei Părți Contractante, investițiile cărora au suferit pierderi ca urmare a unui război sau oricărui alt conflict armat, tulburări civile, stări excepționale sau altor evenimente similare care au avut loc pe teritoriul Statului celeilalte Părți Contractante, li se vor acorda condiții pentru restabilirea, despăgubirea, compensarea sau alte despăgubiri conform articolului 4, punctele 1), 2).

Articolul 7

Principiile tratamentului celui mai favorizat

Dacă legislația Statului Părții Contractante sau oricare circumstanțe existente, apărute între Părțile Contractante în conformitate cu dreptul internațional, conțin reglementări suplimentare, care, în mod general sau detaliat, prevăd, referindu-se la investițiile efectuate de investitorii Statului celeilalte Părți Contractante, tratamentul mai favorizat decât tratamentul prevăzut de prezentul Acord, atunci așa reglementări, în acel volum în care ele sunt mai favorabile, vor avea prioritate comparativ cu prezentul Acord.

Articolul 8

Subrogarea

1) Dacă Partea Contractantă sau oricare din instituțiile împuternicite de ea efectuează plăți unui investitor al Statului său în cadrul garanțiilor sau asigurărilor încheiate în legătură cu investițiile, cealaltă Parte Contractantă va recunoaște prioritatea primei Părți Contractante sau a instituției acesteia asupra oricăror drepturi sau revendicări inerente ale investitorului.

Partea Contractantă sau oricare instituție, la care au trecut drepturile investitorului, se bucură de aceleași drepturi, de care dispune investitorul, și la revendicările acestor drepturi în același volum, cu restricția referitoare la obligațiunile investitorului, legate de investițiile asigurate în așa mod.

2) În caz de subrogare, stabilită în punctul 1) al prezentului articol, investitorul nu va apela cu anumite cerințe în cazul dacă nu va avea împuternicirile Părții Contractante sau ale oarecăreia din instituțiile acesteia.

Articolul 9

Diferențele dintre Părțile Contractante

1) Diferențele dintre Părțile Contractante, ce se referă la interpretarea și aplicarea prevederilor prezentului Acord, vor fi soluționate prin canalele diplomatice.

2) Dacă între Părțile Contractante nu va fi obținut un consens timp de șase luni, diferendul, la cererea oricărei Părți Contractante, va fi transmis tribunalului arbitral compus din trei membri. Fiecare din Părțile Contractante creează câte un arbitru, iar arbitrii desemnați aleg președintele, care va fi cetățean al unui stat terț, ce menține relații diplomatice cu ambele Părți Contractante.

3) Dacă una din Părțile Contractante nu va numi arbitrul și nu va fi de acord cu propunerea celeilalte Părți Contractante de a executa desemnarea timp de două luni, arbitrul va fi numit, conform solicitării acestei Părți contractante, de către Președintele Curții Internaționale de Justiție.

4) Dacă ambii arbitri nu pot ajunge la o înțelegere referitor la alegerile președintelui în termen de două luni după desemnarea lor, Președintele va fi desemnat, conform solicitării oricărei din Părțile Contractante, de către președintele Curții Internaționale de Justiție.

5) Dacă în cazurile indicate la punctele 3) și 4) ale prezentului articol, președintele Curții Internaționale de Justiție nu poate exercita funcțiile indicate sau dacă el este cetățean a uneia din Părțile Contractante, atunci (Semnarea se va efectua de către membrul Curții Internaționale cu gradul

imediat următor, care nu este cetățean al nici uneia din Părțile Contractante.

6) Neîncălcând alte înțelegeri între Părțile Contractante, tribunalul arbitral va stabili regulile sale de procedură. Tribunalul arbitral își va pronunța hotărârea cu majoritate de voturi.

7) Fiecare din Părțile Contractante suportă cheltuielile pentru întreținerea membrului său al tribunalului arbitral în corespundere cu cota sa în procedura de arbitraj. Cheltuielile pentru întreținerea Președintelui și alte cheltuieli sunt suportate în părți egale de Părțile Contractante.

8) Decizia tribunalului arbitral este definitivă și obligatorie pentru fiecare din Părțile Contractante.

Articolul 10

Diferențele dintre Părțile Contractante și investitorii Statului altei Părți Contractante

1) În scopul reglementării diferendelor între Partea Contractantă și investitorul celeilalte Părți Contractante referitor la investițiile acestuia, neîncălcând regulile Articolului 9 al prezentului Acord, părțile interesate vor iniția consultări.

2) Dacă consultările nu vor conduce la rezolvarea diferendelor în decursul a șase luni din data adresării în scris de a începe consultările, oricare din Părțile Contractante poate să se adreseze tribunalului arbitral pentru rezolvarea diferendelor.

3) Tribunalul arbitral va fi constituit pentru fiecare caz în parte. Dacă părțile, ce participă la diferend, nu se înțeleg altfel, fiecare din ele va desemna câte un arbitru. Arbitrii desemnați aleg Președintele care va fi cetățean al unui terț stat. Arbitrii vor fi desemnați timp de două luni din data primirii cererii pentru transferarea diferendelor pentru rezolvarea acestora în tribunalul arbitral, iar Președintele — în perioada următoarelor două luni.

4) Dacă termenii, indicați la punctul 3) al prezentului articol, n-au fost respectați, oricare din părțile diferendului, în lipsa altor înțelegeri, poate să se adreseze Președintelui Curții de Arbitraj de pe lângă Camera Internațională de Comerț de la Paris cu rugămintea de a efectua desemnările necesare.

Dacă Președintele nu poate îndeplini funcția dată sau este cetățean al Statului Părții Contractante, se aplică, mutatis mutandis, regulamentul prevăzut la punctul 5) al articolului 9 al prezentului Acord.

5) Dacă între Părți nu este o altă înțelegere, tribunalul arbitral stabilește regulile sale de procedură. Decizia tribunalului arbitral este definitivă și obligatorie. Fiecare din Părțile Contractante asigură pe teritoriul său recunoașterea și îndeplinirea deciziilor tribunalului arbitral.

6) Fiecare din Părțile diferendului suportă cheltuielile pentru întreținerea membrilor săi și în corespundere cu propria cotă parte în procedura arbitrajului.

Cheltuielile pentru întreținerea Președintelui și alte cheltuieli vor fi suportate în părți egale ca părți a diferendului.

7) Partea Contractantă care este parte a diferendului nu poate, la orice etapă a procedurii arbitrale sau a îndeplinirii hotărârii tribunalului arbitral, motivând faptul că de către investitorul, în urma contractului de asigurare a despăgubirii, a fost primită despăgubirea parțială sau totală a daunei cauzate.

8) În caz dacă ambele Părți Contractante vor deveni Părți ale Convenției din 18 martie 1965 privind soluționarea diferendelor legate de investiții între state și resortisanți ai altor state, diferendele vor fi supuse Centrului Internațional pentru soluționarea diferendelor în investiții.

Articolul 11

Prevederi finale

1) Părțile Contractante vor efectua schimb de note privind îndeplinirea procedurilor juridice, prevăzute de legislația națională a fiecărei din Părțile Contractante privind intrarea în vigoare a prezentului Acord.

Data intrării în vigoare a prezentului Acord va fi data primirii ultimei note.

2) Prezentul Acord va rămâne în vigoare pentru o perioadă de zece ani.

Valabilitatea prezentului Acord va fi automat prelungită pentru următorii cinci ani dacă nici una din Părțile Contractante nu va notifica în scris cealaltă Parte Contractantă, cu douăsprezece luni înainte de expirarea perioadei respective, despre intențiile sale de a suspenda valabilitatea prezentului Acord.

3) În cazul denunțării prezentului Acord, prevederile articolelor 1 — 10 vor fi în vigoare pe perioada următorilor zece ani pentru investițiile efectuate până la momentul încetării valabilității prezentului Acord.

Încheiat la Varșovia, la 15 noiembrie 1994, în trei exemplare originale, fiecare în limbile moldovenească, polonă și rusă, toate textele având aceeași viabilitate, în cazul apariției divergențelor de interpretare a prevederilor prezentului Acord, Părțile se vor conduce de textul Acordului de limbă rusă.